

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Ἐκτυπώμενον ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρὰσχόν ἐκ τῆς πόρᾳ ἡμῶν ἀπαρτίδας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἑριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία δραχμ. 50. Ἐξέμνητος 28. Τρίμηνος 15.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγέτιος γράσια διατριμ. 50.—
Αμερικανὴ δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Ἑξατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΙΔΡΥΘΗ ΤΑ 1879

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοδήτου μηνός.

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὄδὸς Ἐδριμισίων ἀριθ. 88, παρὰ τὸ Βασιλειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 7 Μαρτίου 1925

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 14

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DAN RITJ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)

Οἱ στρατιῶτες καθόνταν στὶς ἄκρες τοῦ δρόμου, μὲ μάτια ἄγρια ἀπ' τὸν περὶτό. Τὰ πόδια πάγωναν, τὰ χέρια περταν ἄψυχα, ὁ θάνατος φτερούγιζε ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὄρω!

Τὰ κάρρα ἦταν στυβαγμένα μὲ ἀρ-
στοὺς καὶ τραυματίες. Οἱ Γερμανοὶ
προβολοῦσαν ποῦ καὶ ποῦ τὴ θλιθερὴ
ἐπισθοφυλακὴ, σπέρνοντας τὴ
καύση καὶ τὴν ἀταξία.

Ὁ φτωχὸς μὲς φίλος θάμενε νὰ πα-
ση στὸ χιόνι, ἀν δὲν τὸν πρόσσεχε
στρατιωτικὸς γιατρός, ποῦ εἶδε
στρατιωτικὸ μετὰλλιο κρεμασμένο
ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ παιδιοῦ.

Εἶπε καὶ τὸν ἔδωκαν μέσα σ' ἓν ἄ-
μαξι, ὅπου ἓνας ἄρρωστος ἀρχίατρος,
κατακείμενος σὲ μιὰ ψιλὴ κουβέρτα, χτυ-
ποῦσε τὰ δόντια τοῦ ἀπ' τὸ κρύο. Ὁ
Μοχίλωφ ἀκολουθοῦσε ἀπὸ πίσω.

Ἡ πένθιμη συνοδεία δέχτηκε
ἐν ἑχθρικῇ ἐπίθεσιν στὸ Σαφ-
ρούα. Ἐκεῖ τ' ἀμάξι τοῦ Γιώργου
ἔλασε τὸνα τοῦ ἄλογο κι' ἔφτασε
ἐπὶ τὸν Πονταρλιέ μόνον μὲ τ' ἄλλο.
Ἡ ἐπισθοφυλακὴ τοῦ στρατοῦ κρά-
τησε τοὺς Πρώσσους κι' ἔδωσε στὰ
ἄπαντα τῆς μεγάλης αὐτῆς στρα-
τιῶν τὸν καιρὸ νὰ περάσουν τὰ
ἐλβετικά σύνορα.

Αὐτὲς ἦταν οἱ τελευταῖες του-
ρκετικὲς τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πο-
λέμου τοῦ 1870-1871.

Ὁ Γιώργος ἔμεινε στὸ Πονταρ-
λιέ, μαζὶ μὲ τὸ γείτονά του στρα-
τιωτικὸν γιατρὸν.

Τοὺς τοποθέτησαν σ' ἓνα σπίτι,
ποῦ οἱ ἰδιοκτήτριές του, οἱ δε-
καποινίδες Γκρανδουανέ, τὸ ἔκαμαν
ἐνδοχείριον νοσοκομεῖο. Ἐκεῖ μόνον
ὁ Γιώργος κατόρθωσε νὰ μάθῃ τ'
ἱστορίαν τοῦ συντρόφου του στὴν ὑπο-
χώρησιν.

Ἦταν ὁ γιατρός Κουτουριέ, ὁ

πατέρας τοῦ φίλου του τοῦ Παύλου!

Ὁ δυστυχισμένος πατριώτης, κατὰ-
κοπος ἀπ' τὴν ἀδιάκοπὴν ὑπηρεσίαν, ὑπό-
κυψε στὴν ἀρρώστια του στὶς 5 Μαρ-
τίου 1870. Ἐθαψαν τὸ λείψανό του
στὸ ταπεινὸ νεκροταφεῖο τοῦ Πονταρλιέ.

Ὅσο γιὰ τὸ Γιώργο, σὲ λίγες μέ-
ρες ἦταν στὸ πόδι. Στὶς 6 Φεβρουαρίου
εὐχαρίστησε τὶς δεσποινίδες Γκραν-
δουανέ γιὰ τὶς περιποιήσεις τους, προ-
μηθεύτηκε ἓνα πολιτικὸν κοστούμι καὶ
κατόρθωσε, μαζὶ μὲ τὸ Μοχίλωφ, νὰ
περάσῃ στὴν Ἑλβετία. Ἀπὸ κεῖ, περ-

νώντας τὴν Γενέβην, γύρισε στὴ Γαλλία.

Στὶς 15 Φεβρουαρίου, ἐφοδιασμένος
μ' ἓνα διαβατήριον, ἔφτασε στὸ Ντιζὸν
κι' ἔπεσε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς
μητέρας του.

Τώρα πιά ὅλα εἶχαν τελειώσει! Δὲ
φοβόταν μήπως ξαναφύγει τὸ παιδί της.

Πραγματικὰ, στὶς 25 Ἰανουαρίου
εἶχε ὑπογραφῇ στὶς Βερσαλλίες γενικὴ
ἀνακωχή, ποῦ θάδινε καιρὸ γιὰ τὴν
ἐναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων τῆς εἰ-
ρήνης.

Θὰ μὲ ρωτήσετε: Ἀφοῦ ἡ ἀνακωχή
ὑπογράφηκε στὶς 25 Ἰανουαρίου, πῶς
ὁ στρατὸς τοῦ Βούρβαχ πολέμοσε
ἀκόμα τὸ Φλεβάρη;

Θὰ σὰς ἐξηγήσω: Ἡ Γαλλικὴ κυ-
βέρνησις, ὑπογράφοντας τὴν ἀνακωχή,
ἔδειξε μιὰν ἀφηρηματικὰ πρωτόκουστη
στὰ διπλωματικὰ χρονικά! ἔεχασε νὰ
συμπεριλάβῃ στὴν ἀνακωχὴ τὸ στρατὸ
τοῦ Βούρβαχ! Πόσες ζωὲς πῆγαν ἄδικα
καὶ παράλογα χαμένες, ἐξ αἰτίας τῆς
ἐγκληματικῆς αὐτῆς ξεχασίας!

Ἡ εἰρήνη ὑπογράφηκε στὶς 26
Φεβρουαρίου κι' ἐπικυρώθηκε στὸ Βορ-
δῶ, ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Συνέλευσιν τῶν
Γάλλων, τὴν 1 Μαρτίου.

Ἡ Γαλλία ὑποχρεώθηκε νὰ πληρώσῃ
πέντε δισεκατομμύρια φράγκα πολεμι-
κὴν ἀποζημίωσιν. Μὰ τὸ πιδ σκληρὸ
γι' αὐτὴν ἦταν ἡ παραχώρησις τῆς
Ἀλσατίας καὶ τῆς Λωρραίνης.

Ἔτσι τελείωσε ὁ πόλεμος τοῦ
1870.

Ὁ Πέτρος Μπερτινὺ εἶχε ὀνο-
μασθῇ ἀντισυνταγματάρχης κι' εἶχε
τοποθετηθῇ στοὺς θωρακοφόρους,
στὶς Βερσαλλίες.

Εἶχε χάσει πολὺν ἀπ' τὸν πρῶ-
τον ἐνθουσιασμόν του ὁ Πέτρος,
ὕστερ' ἀπ' τὴν καταστροφὴν τοῦ
1870. Ζοῦσε τώρα σ' ἓνα μέτριον
σπιτάκι στὸ Παρίσι, μαζὶ μὲ τὴν
ἀγαπημένην του γυναῖκα, τὴν Μα-
ργαρίτα. Ἡ πεθερὰ του εἶχε πε-
θάνει κι' ἡ ἐκπαίδεξις τῆς περιου-
σίας της ἔδωσ' ἓνα ἐλάχιστον ποσό.
Σ' αὐτὸ συνετέλεσε κι' ἡ δυσμέ-



Στρατιῶτες τῆς ἰταλικῆς λεγεώνας τοῦ Γαριβάλδη.

νεια των Ἰταλικῶν ἀρχῶν, πού ἀπό τις ἀρχές αὐτοῦ τοῦ πολέμου ἐδειχναν στάση ἀπίστευτα ἐχθρική ἀπέναντι τῆς Γαλλίας.

Κι' ὁ κ. Ραμπλό; θά μὲ ρωτήσετε. Ὁ καλὸς ἔμπορος εἶχε καταστραφεῖ ἀπ' τὸν πόλεμο. Τὸ νηματοουργεῖο του βρισκόταν στὸ Μῆτς κι' ἀναγκάστηκε νὰ τὸ πουλήσει μὲ ἀφάνταστη ζημία.

Μὰ δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του. Μάζεψε τὰ κεφάλαια πού τοῦμεναν, πήρε τὰ παιδιά του καὶ τὴ γυναῖκα του κι' ἔφυγε γι' ἄλλους τόπους, ὅπου ἔλπιζε νὰ δημιουργήσει ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὴν περιουσία του.

Ὁ θεὸς Ἐρρίκος ζεῖ ἡσυχα στὴν ἐπαρχία του. Νομίζω μάλιστα πὼς εἶναι καὶ δῆμαρχος στὸ χωριό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Στὴ Σχολὴ τοῦ Σαίν-Σύρ

Στις 29 Ὀκτωβρίου 1875, μιὰ μαυροφορεμένη γυναῖκα, μ' εὐγενικὴ καὶ σοβαρὴ φυσιογνωμία, πρόσβαλε στὸ παρθεράκι τοῦ τραίνου, στὴ στάση τοῦ Σαίν-Σύρ, κι' ἕνας ξανθὸς νέος, ψηλὸς καὶ σβέλτος, τῆς ἔδωσε τὸ χέρι, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσῃ νὰ κατέβῃ.

Τριγύρω τους ἦταν κι' ἄλλοι συγγενεῖς, κι' ἄλλοι νέοι. Βαλόντες καὶ πακέτα κρεμόνταν ἀπ' ὅλα τὰ χέρια. Ὁ κ. Δεζαρντέν, ὁ σταθμάρχης τοῦ Σαίν-Σύρ, δὲν πρόφθανε νὰ περιπειρηθῇ τοὺς ταξιδιώτες. Τέλος ἡ μακριὰ σειρά τῶν ξένων πέρασε κάτω ἀπ' τὴ γέφυρα τοῦ σιδηροδρόμου καὶ πήρε τὸν κατηφορικὸ δρομάκο. Στὸ βάθος φάνηκαν τὰ ψηλά κι' αὐστηρὰ κτίρια τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τοῦ Σαίν-Σύρ.

Ἦταν ἡμέρα «παρουσιάσεως» κι' οἱ νέοι μαθητὲς τῆς Σχολῆς, τὰ «παγώνια» ὅπως τοὺς λένε, πῆγαιναν νὰ παρουσιασθοῦν. Ἀναλογούσαν ὀγδόντα τὴν ἡμέρα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἐμπαιναν, ἀπὸ συνήθεια καθιερωμένη στὴ Σχολή, ἐκεῖνοι πού εἶχαν γίνεи δεκτοὶ τελευταῖοι.

Τὴν ἡμέρ' αὐτὴ θά παρουσιαζόνταν στὴ Σχολὴ οἱ ἀριθμοὶ 80—160. Ὁ ψηλὸς νέος, πού σὰς παρουσίασα πρὶν πάνω, εἶχε ἀριθμὸ 149. Περιττὸ νὰ σὰς τὸ πῶ ὅτι ἦταν ὁ Γιώργος Καρδινιὰν κι' ὅτι ἡ μαυροφορεμένη κυρία πού συνόδευε, ἦταν ἡ μητέρα του, ἡ χήρα κυρία Βαλεντίνα Καρδινιὰν.

Μαντεύω ὅτι θὰ κάνετε τίς ἀκόλουθες σκέψεις:

— Πῶς; Στὰ 1875, τέσσερα ὀλόκληρα χρόνια μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου, μπαίνει ὁ Γιώργος στὸ Σαίν-Σύρ; Ὡστε δὲν ἐργάστηκε καθόλου σ' αὐτὸ τὸ διάστημα;

Ὅχι. ὁ Γιώργος ἐργάστηκε. Μὰ, ὅπως κι' ἄλλοτε σὰς ἔχω πει, ὁ γιὸς τοῦ συναγματοῦργου Καρδινιὰν, ἀντίθετα ἀπ' τὸν πατέρα του, δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τίς ἐπιστημονικὲς μελέτες. Εἶχε

ἰδιοσυγκρασία καλλιτεχνική, θερμὴ φαντασία, λατρεῖα γιὰ τίς ὥραιες περιπέτειες καὶ τοὺς ὥραίους στίχους. Ἡ ἀλγεδρία, ἡ τριγωνομετρία κι' ὅλα τὰ παρεπόμενα, ὁμολογουμένως δὲν τὸν ἐνθουσίαζαν. Γιαυτὸ τὰχε ἀφίσει, ἀπερίσκεπτα ἴσως, κατὰ μέρος.

Τώρα μελετοῦσε κάθε τι πού ἐβρίσκε σχετικὸ μὲ τὴν Ἀφρική, τὴ «μυστηριώδη ἡπειρο» ὅπως τὴν ἀποκαλοῦσαν ἀκόμη τότε. Κι' ἔτσι οἱ σπουδές του εἶχαν σταματήσει μὲ τρόπο πολὺ ξαφνικὸ.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραδλέσουμε ὅτι σ' αὐτὸ συνετέλεσε κι' ὁ πόλεμος. Ὁ Γιώργος, ὅπως εἶδαμε, δούλεψε καλὰ στὸ χέρι του τὸ τουφέκι. Καὶ οἱ πορείες κι' ἡ σκοποβολὴ ἔχουν πολὺ λίγη σχέση μὲ τὰ «ἡμίτονα» καὶ τίς «ἐφαπτόμενες».

Ὅταν ἔκλεισε ἡ εἰρήνη κι' ὁ Γιώργος, δεκάξην χρόνων τότε, ἀποφάσισε νὰ διαλέξῃ τὸ στρατιωτικὸ στάδιο, ἡ μητέρα του τοῦ εἶπε:

— Θέλω νὰ γίνεις ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, σὰν τὸν πατέρα σου.

Ὁ φίλος μας δὲν σκέφτηκε ν' ἀντισταθῇ. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1871, πού ἀνοίξε πάλι τὸ λυκεῖο τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου, μπήκε στὴν τάξη τῶν μαθηματικῶν, ὁπολογίζοντας νὰ πάρει τὸ δίπλωμά του τὸ Πάσχα τοῦ 1872.

Ἀλλὰ ὁ «Θεὸς τῶν Μαχῶν» πού προστάτεψε τὸ φίλο μας ἀνάμεσ' ἀπὸ τόσοι κινδύνους, φαίνεται πὼς δὲ συμπαθοῦσε τὸ Γιώργο-μαθητὴ τόσο, ὅσο τὸ Γιώργο-στρατιώτη. Τὸν ἐγκατέλειψε μὲ τὸ σκληρότερο τρόπο. Κι' ἔτσι ὁ φίλος μας ἀπορρίφθηκε σ' αὐτὲς τίς ἐξέσεις καὶ μόλις στὰ 1873 κατὰφερε νὰ πάρει τὸ περίφημο αὐτὸ δίπλωμα. Τότε ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ νὰ δώσῃ ἐξετάσεις στὴν Πολυτεχνικὴ Σχολή.

— Δὲ θὰ τὰ καταφέρω, πρὶν κλείσω τὰ εἰκοσιένα! ἔλεγε μὲ λύπη στὴ μητέρα του.

Κι' αὐτὸ ποῦλεγε εἶχε σημασία, γιὰ τὴν Πολυτεχνικὴ Σχολὴ καὶ στὴ Σχολὴ τοῦ Σαίν-Σύρ δὲ γίνονται δεκτοὶ ὅσοι πέρασαν τὰ εἰκοσιένα.

Ὡστόσο ἡ κυρία Καρδινιὰν ἐπέμενε. — Προσπάθησε νὰ πετύχεις! τοῦ λεγε, ὅταν σὲ ἰδῶ ἀξιωματικὸ τοῦ πυροβολικοῦ, θὰ νομίσω πὼς βλέπω τὸν πατέρα σου.

Ἐργάστηκε μὲ ζῆλο κι' ἐπιμονή. Εἴκοσι χρόνων, ἀπορρίφθηκε γιὰ δευτέρη φορά ἀπ' τὴν Πολυτεχνικὴ Σχολή. Δὲν ἤξερε γρὼ ἀπὸ ἕνα «διαφορικὸ ὑπολογισμὸ» πού τοὺς εἶχαν δώσει γιὰ θέμα.

— Ἕνας χρόνος μόνο μοῦ μένει! ἔλεγε λυπημένος στὴ μητέρα του. Ἄν ἀπορρίφθῃ καὶ τρίτη φορά, θὰ πάω νὰ καταταχθῶ. Δὲ μοῦ μένει ἄλλο.

Τότε ἡ κυρία Καρδινιὰν ἄρχισε νὰ νηυσυλῇ. Ἄν ὁ Γιώργος τῆς, ἀπὸ λυθὸς δικό της, ἀργούσε νὰ γίνῃ ἀξιωματικὸς κι' ἔχανε ἀδικὰ τὰ χρόνια του; Πόσες τύψεις θὰ εἶχε τότε! Ἐπὶ πόσο πεθύμησε νὰ ζοῦσε ὁ πατέρας του νὰ τὸν ὀδηγήσῃ, μὲ τίς συμβουλές του καὶ τὴν πείρα του!

Στὰ 1874 λοιπόν, ὁ Γιώργος ἐταμάστηκε καὶ γιὰ τὴν Πολυτεχνικὴ γιὰ τὸ Σαίν-Σύρ. Ἡ ἰδέα πὼς οἱ ἐξετάσεις δύναντο θ' ἀποφορτίζαν τὸ μέλλον του, τὸν ἔκανε νὰ ἐργασθῇ μὲ ὑπεράνθρωπη θέληση. Κι' ἔτσι ἡ «Ἐφ' ἑμὲρ» τῆς Κυβερνήσεως τοῦφερε εὐχάριστο νέο. Εἶχε ἀπορριφθῇ ἀπ' τὴν Πολυτεχνικὴ γιὰ τρίτη φορά. Ἀλλ' εἶχε γίνεи δεκτὸς στὸ Σαίν-Σύρ, ἀπὸ μέσα τοῦ εὐλογοῦσε τὴν τύχην αὐτὴν.

Τὸ πρῶν αὐτό, κατέβηκε ἀπ' τὸ τραῖνο μαζί μὲ τὴν μητέρα του. Ἀλλ' ὁ μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὴ γῆ, πρόσωπό του ἔγινε ξαφνικὰ σοβαρὸ καὶ μελαγχολικόν. Πρὶν μπῇ στὴ Σχολή, θυμήθηκε ὅτι εἶχε νὰ ξεπληρώσῃ ἕνα καθήκον.

Ὁ Γιώργος δὲν εἶχε ἔρθει ποτὲ σ' αὐτὸ χωριὸν τὸ Σαίν-Σύρ, μὰ ἤξερε ὅτι ὁ παπποῦς εἶχε ζήσει ἐκεῖ τίς τελευταῖες του ἡμέρας, στὸ σπιτάκι πού βρισκόταν ἀντικρὺ στὸ σταθμό. Ἦξερε ἀκόμα ὅτι πατέρας του κι' ὁ θεὸς του ἐκεῖ εἶχε περάσει τὰ παιδικὰ τους χρόνους.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΡΡΩΣΗ

Νύχτωσε. Γύρισε ὁ καιρὸς κι' ἀπὸ νορῖς νυχτώνει. Ἄναψε ἡ λάμπα καὶ μακριοὺς τοὺς ἰσμούς γιγαντώνει.

Μὲ πεισμομέναι χεῖλια, ἀχνά, — πού, ἀντίς νὰ τὰ ξεπλύνω, τοῦ γιαντιοῦ τὴν ὑστερή τὴν πίκρα καταπίνω, —

καὶ μὲ κεφάλι ἀναγερό τὸ πολὺ, πού δὲ σαλεύω, τὰ ζαλισμένα μάτια μου στὸ σπῖτι ταξιδεύω,

ὡς στὴ γιαγιά, πού μὲ δετὸ μαντήλι ὡς τὸ σαγόνι, τοῦ Καζαμῖα τὰ στριφωτὰ κατεβατὰ σαλιώνει.

Σμιχτὸ τὸ γλυκανάσασμα ξένου σπιτιοῦ μὲ φτάνει, τὸ εὐωδερὸ προσάνναμμα καὶ τὸ ζεστὸ λιβάνι...

Ὁνειρο, ἀπόψε πού πονῶ κι' ἰδρῶνω καὶ βαριέμαι, σφιχτά, σὰ βρόφος, πάρε με, καὶ γλυκοζάλισέ με.

Κάνε κι' ἐσύ, φθινόπωρο, στὸ κρῶν ἕσπερο δειλὶ, νὰ κλαίῃ μιὰ φουσαρμόνικα σ' ἐνὸς παιδιοῦ τ' ἀχέλι.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Καλοκαιριάτικο γαλήνιο δειλινό. Ἡ μεγάλη καμπάνα τοῦ χωριοῦ σημαίνει τὸν ἑσπερινόν. Μιά-μιά οἱ γυναῖκες τῆς γειτονιάς — ἀπ' ὦρα καθισμένες στὴ ρούγα — σηκώνονται ν' ἀνάψουν τὸ καντήλι, ἡ κάθε μιὰ στὸ εἰκονοστάσι τῆς, γιὰ τὸ πρωινὸ ξημέρωμα τῆς Κυριακῆς.

Μεσα στὸ μικρὸ παλαιὸ σπιτάκι τοῦ Παπποῦ, κάτω κεῖ στὴν ἀκρογιαλιά, ἀπόλυτη σιγὴ βασιλεύει· μιὰ βδομάδα τώρα ὀλόκληρη, εἶναι ὁ Παπποῦς στὸ κρεβάτι ἀρρωστος βαρεῖα.

Μὲ μιὰ γυναῖκα τοῦ χωριοῦ, μὰς μῆνυσε στὴν πόλιν τὴν ἀρρώστειά του καὶ μὰς προσκάλεσε ὅλους κοντά του. Καὶ νὰ τώρα ὅλοι μαζεμένοι στὸ μικρὸ σπιτάκι τῆς ἀκρογιαλιάς. Τόσα χρόνια τώρα, μὲ κανένα τρόπο δὲν θέλησε νὰ τάφήσῃ ὁ Παπποῦς καὶ νὰ καθήσῃ μαζὺ μὲς στὴν πόλιν, ἀντιτάσσοντας στὰ συχνὰ καλέσματα τοῦ πατέρα καὶ στίς ἐλπίδες μὲς παρακλήσεις τὸ λόγο: ὅτι δὲν μπορούσε ν' ἀπομακρυνθῇ ὀλότελα ἀπὸ τὸ χωριὸ ἐκεῖνο ὅπου μπορούσε τόσο συχνὰ νὰ βλέπῃ παλιούς γνωρίμους καὶ φίλους του καὶ ν' ἀναπολῇ μαζὺ

τούς στὸ μικρὸ καφενεῖο τοῦ Μπαρμπά Νικόλα, κάτω στὸ λιμάνι, τὰ εὐτυχήματα χρόνια τῆς κυριαρχίας τῶν καραβίων καὶ στὰ πρὶν ἀπόμακρα πέλαγα. Μ' ἀκόμα περισσότερο στὸ μικρὸ χωριὸ τὸν κρατοῦσε ἡ θάλασσα, τὸ «στοιχεῖόν του» καθὼς πολλὰς φορὲς μὰς ἔλεγε.

Ἡ θάλασσα πού ἂν δὲν μπορούσε τώρα πρὶν σὰν ἀπόμαχος νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, μὰ δὲν τοῦ ἦταν δυνατό νὰ μὴν τὴν βλέπῃ, δυὸ-τρὶς φορὲς τοῦλάχιστο τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὴν ψηλὴν ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ του: Τὴν αὐγὴ μὲ τὸν ἀραχνόφαντο πέπλο τῆς καταχνιάς πού τὴ σκέπαζε· τὸ δειλινὸ μὲ τίς χρυσόξανθες ἐκεῖνες ἀποχρώσεις, πού τίς στέλνει ὁ φλογισμένος ἥλιος πού δύει, περιβάλλοντας τίς κατακόκκινες ψαροπούλες καὶ τίς πάλλευκες, σὰ γλάρου φτερά, τράτες πού στὰ γαλήνια κύματα ἀρμενίζουν, μὲ μιὰ φαντασμαγορικὴ αἴγλη μέσα στὸ μεθύσι αὐτὸ τῶν χρωμάτων καὶ τὸ θρίαμβο τοῦ πορφυροῦ καὶ τοῦ μενεξεδένιου, τοῦ ξανθοῦ καὶ τοῦ χρυσορόδινου· καὶ κατόπιν τίς νύχτες τὴς κατασκότεινης, τίς νύχτες τίς δίχως σελήνην κι' ἄστρο κανένα, καθισμένος στὴ μεγάλη του ταράτσα κάμποσες ὥρες καὶ θαυμάζοντας τῆς ἀτέλειωτης αἰγῆς τὴν τόση μεγαλοπρέπεια καὶ τὸ μυστήριο τῆς θάλασσας, πού τὴν ἐννοιῶθε ν' ἀπλώνεται ἀπέναντί του ἀπέραντη.

Μὰ τώρα ὁ Παπποῦς θὰ πεθάνῃ... Τὴν μεγάλην κρίμα! Ὅλα τ' ἄλλα καλοκαίρια, πού τὸ ἕνα πρὶν ἀπὸ τ' ἄλλο, θὰ μὰς ἔλθουν, σὰ μικροὶ σταθμοὶ στῆς ζωῆς μας τὸ γρήγορο ταξίδι, —

δὲν θὰ τὰ περάσουμε συντροφευμένα μὲ τὸν Παπποῦ, μὲ τὸν καλὸ μας τὸν Παπποῦ, πού τόσο μὰς μάγευε μὲ τίς θαμάσιες ἐκεῖνες θαλασσινὲς ἱστορίες του. Καὶ τί δὲν ἤξερε ὁ δικός μας ὁ Παπποῦς! Καὶ πού δὲν εἶχε ταξιδεύει; Καὶ μὰς τὰ περιέγραφε τόσο καλά, ὅσα εἶχε ἰδῇ, καὶ μὰς τὰ διηγείτο τόσο ὁμορφα ὅσα ἀπὸ τὸ στόμα ἄλλων πρὶν παλαιότερων του εἶχε ἀκούσει, πού νόμιζε, ὅποιος τὸν ἄκουε, ὅτι ἔδλεπε μπροστά του ὀλοζώντανα ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια πράγματα.

Καὶ νὰ συλλογιέται κανεὶς πὼς δὲν θὰ τὰ ξανακούσῃ ποτὲ πειά, ποτέ...

Ὁ μικρότερος ἀδελφὸς ἦταν ὁ πρὶν ἀπαρηγόρητος ἀπ' ὅλους μὲς, πού δὲν θὰ ξανάκουγε πιά τὸ παραμῦθι τῆς γοργόνας, πού τόσο τοῦ ἄρεσε. Μὲ πόση ἀνυπομονή! κατεροῦσε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Παπποῦ, — ἂν καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσες φορὲς πού τὴν εἶχε ἀκούσει τὴν ἤξερε ἀπ' ἔξω τὴν ἀπάντησιν, πού δίνει ὁ ναύτης στὴν ἐρώτησιν τῆς Γοργόνας:

«Ζῇ ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος;» ἔτοιμης νὰ πνίξῃ τὸ καράδι του, σὲ μιὰν ἐνάντια στὴ θέλησιν τῆς ἀπάντησιν.

Ἐκπλωμένος στὸ μακρὸ ξύλινο κρεβάτι του, ὁ Παπποῦς μὲ τὸ κεφάλι του στηριγμένον σὲ δυὸ μεγάλα κάτασπρα προσκέφαλα, ἔχει τὸ βλέμμα βυθισμένον σ' ἕνα κομμάτι τῆς ἀπέραντης θάλασσας, πού φαίνεται νὰ ξεπροβάλλῃ ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρό του.

Εἶναι οἱ μενεξεδένιες ἐκεῖνες ὥρες τοῦ δειλινοῦ, πού ὁ ἥλιος βυθίζοντας τὸ φλογισμένον του δίσκον στὴ θάλασσα, πέρα κεῖ στὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντα, φαίνεται σὰ ν' ἀναδίνῃ τίς χρυσορόδινες φλόγες τοῦ στὰ καταγάλανα κυματάκια.

Ὅλα γαλήνια, ἤρεμα. Κι' ἡ φαντασία τοῦ ἐτοιμοθάνατου Παπποῦ, γαλήνια κι' αὐτὴ, ἤρεμη, φαίνεται σὰ νὰ πλανιέται κάπου μακριά, σὲ κάποιο μεγαλόπρεπο ὄραμα:

Ἕνα μεγάλο καράδι καὶ κατακαλινουργιό, φαίνεται ξανοιγμένον μέσ' στὸ ἀπέραντο πέλαγο. Μ' ὅλα του τὰ πανιὰ ἀνοιγμένα, ὑπερήφανο καὶ γοργὸ φαίνεται νὰ ὀδηγεῖται ἀπὸ ἐπιδέξιο χέρι, ἴσα στὸ λιμάνι τῆς μεγάλης Πολιτείας, πού τὰ ψηλά καμπαναρεῖα τῶν ἐκκλησιῶν τῆς, τὰ φουγάρα δῶ κι' ἐκεῖ κάποιων μεγάλων ἑργοστασίων τῆς καὶ τὰ φῶτά της τὰ θαμπερά, ξεπροβάλλουν ἀχνά, ἀνάμεσα ἀπ' τὸ λεπτὸ πέπλο τῆς ὀμίχλης.

Μὰ ξάφνου ἀκούγεται ἕνας ἀπαίσσιος κρότος καὶ τὸ μεγάλο κατακαλινουργο καράδι ἀναπηδᾷ γιὰ μιὰ στιγμή, τανταλνύεται, βυθίζεται, χάνεται, σὰν τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ὄνειρα, σὰν τ' ἀφαστα ἐκεῖνα ἰδανικά, πού πάντα τοὺς εἶναι προωρισμένα νὰ σδύνουν προτοῦ σ' ἀπάνεμο λιμάνι τῆς πραγματοποιήσεως

τοὺς νάράξουν. Πέντε-ἕξη κεφάλια φαίνονται νὰ ξεπροβάλλουν πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, γιὰ λίγες στιγμὲς, κι' ἔπειτα τίποτα...

Ὁ Παπποῦς στὸ κρεβάτι τοῦ θανάτου ἀγωνιᾷ. Βαρεῖο-ἀκούγεται ἡ ἀνάσα του νὰ βγαίνει ἀπὸ τὰ στήθια του, τὰ πέτρινα, τὰ τριχωτά, θαλασσινὰ στήθια του. Γιὰ μιὰ στιγμή, ἀνασηκώνει τὸ κεφάλι του, σὰ μιὰ τελευταία προσπάθεια νὰ ξαναδῇ τὴν θάλασσα, κι' ἔπειτα τ' ἀφίνει νὰ πέσει βαρὺ πάνω στὸ προσκέφαλο.

Ὁ Παπποῦς πέθανε!.. Μὰ ἡ ψυχὴ του, τὸ πνεῦμα του, γιὰ πολὺν καιρὸ ἀκόμα, ἴσως, θὰ πλανιέται σὲ θάλασσες μακρινὲς κι' ἄγνωστες, σὲ πέλαγα ἀπέραντα καὶ γεμάτα μυστήριο, μὴ βρῆσκοντας ἡσυχία, γιὰ τὸν ἀνάξιο θάνατό του στὴ στεριά, μακριὰ ἀπ' τῆς θάλασσας τὴ γλυκεῖαν ἀγκάλη...

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΣ

[Μύθος]

Ἐκεῖ πού ἔτρεχε μιὰ ἀλεπού, χαζεύοντας στὰ κοράκια πού πετοῦσαν ἀπὸ πάνω της, ἔπεσε μέσα σ' ἕνα ρηχὸ πηγάδι. Τὸ νερὸ ἦταν λίγο· οὔτε νὰ πνίγῃ μπορούσε, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ βγῇ ἔξω. Κάθεται λοιπὸν καὶ στενοχωριέται.

Περνᾷ ἕνας τράγος, ἔξυπνο κεφάλι, μὲ τρεμουλιαστὸ γένι, κουνώντας τὰ κέρατά του. Σκύβει ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ πηγάδι καὶ κοιτάζει τὴν ἀλεπού. Τὴ ρωτᾷ:

— Τί κάνεις αὐτοῦ, ἀλεπουδίτσα;

— Ξεκουράζομαι, πουλάκι μου, τοῦ ἀπαντᾷ ἡ ἀλεπού. Αὐτοῦ πάνω εἶναι ζέστη καὶ γι' αὐτὸ κατέβηκα δῶ. Μὰ τί ὥραία δροσιὰ πού ἔχει! Καὶ κρῦο νεράκι δὲσ' θέλεις.

Κι' ὁ τράγος εἶχε μεγάλη δίψα.

— Ἐχει καλὸ νερὸ εἶπες; τὴ ρωτᾷ.

— Ἐκτακτὸ! ἀπαντᾷ ἡ ἀλεπού· καὶ θάρ, κρῦο-κρῦο. Πήδησε μέσα, ἂν θές· ἔχει τόπο καὶ γιὰ τοὺς δυὸ μὲς.

Πήδησε μέσα ὁ κουτὸς ὁ τράγος· λίγο ἔλειψε νὰ τὴν λυώσῃ· ἐκείνη τοῦ φωνάζει:

— Αἰ, βλάκα μὲ τὰ γένεια! οὔτε νὰ πηδήσῃς δὲν ξέρεις· μ' ἔκανες μουσικίδι. Κι' ἀμέσως σκαρφαλώνει στὴ ράχη του, ἀπὸ τὴ ράχη στὰ κέρατά του καὶ βρίσκει· ἔξω ἀπ' τὸ πηγάδι.

Λίγο ἔλειψε νὰ ψοφήσῃ ἀπὸ τὴν πείνα κεῖ-μέσα ὁ τράγος.

Ἦστερ' ἀπὸ πολλὰς ὥρες, ὁ ἀφεντικός του, ἀφοῦ τὸν ἀναζήτησε παντοῦ, τὸν βρῆκε στὸ πηγάδι, ἔσκυψε καὶ τὸν τράβηξε ἔξω ἀπὸ τὰ κέρατα.

[Ἀπὸ τὸ Ρωσσικόν]

ΚΑΘΟΠΑΤΡΑ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΝ ΠΕΤΡΩΦ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΤΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟ

*Αγαπητοί μου,



ΙΑ φίλη μας, μεγα-
λούτσικη, — έχει
περάσει τὰ δεκάξη,
— με ρωτᾷ μ' ἓνα
ἐξυπνότατο γράμ-
μα, ἂν πρέπει... νὰ
κόψῃ τὰ μαλλιά
της! Ὅλες της σχεδὸν οἱ φίλες, λέει,
τὰ ἔχουν κόψει κι' αὐτὴ δὲν ξέρει τί νὰ
κάνῃ. Ἡ μητέρα της τὴν ἀφίνει' τὸν
πατέρα της δὲν τὸν παρανοιάζει γιὰ
μαλλιά, μόνο γιὰ μυαλά· κι' ἀδελφὸς
μεγάλος, γιὰ νάχῃ γνώμῃ κι' ἐπιβολή,
δὲν ὑπάρχει στὸ σπίτι. Ἡ φίλη μας
λοιπὸν εἶναι ὁλωσδιόλου ἐλεύθερη νὰ
θυσιάσῃ, ἂν θέλῃ, τίς μακρυές, καστα-
νές, στιλπνές καὶ ψιλότριχες πλεξούδες
της, ποὺ κάποτε γίνονται κι' ὠραίες
μπούκλες, στὸ Μολὼχ τῆς μόδας. Ἀλ-
λὰ διστάζει ἢ ἴδια ἀμφιβάλλει, καὶ
λυπᾶται ἀκόμα. Πότε θὰ τίς ξαναγι-
νονταν τέτοια μαλλιά; Δὲν εἶναι κρῖ-
μα;... Καὶ θὰ βαστάξῃ ἄραγε αὐτὴ ἢ
μόδα; Κι' εἶναι πραγματικῶς μιὰ μόδα
ποὺ πρέπει νὰ τὴν κάνουν ὅλες; Ἡ μήπως
παραδιάστηκαν μερικὲς ἀμυαλές καί, σὰν
τὴν χολοδὴ Ἀλεπού, προτρέπουν τώρα
καί, τίς φρόνιμες νὰ κόψουν τὴν οὐρά;
Κι' ἀκόμα, θὰ τῆς πᾶνε τὰ κομμένα μαλ-
λιά στὸ πρόσωπο; Μ' ὅλες τίς δοκιμὲς
ποὺ κάνει στὸν καθρέφτη, μὲ διάφορα
χτενίσματα, ἀμφιβάλλει καὶ γι' αὐτό.
Κι' ἔτσι, μὲ τὰ μαλλιά της, κοντεῦει τώρα
νὰ χάσῃ τὰ μυαλά της. Τί νὰ κάμῃ;
Ἄ, δὲν ξέρω! Μπορῶ νὰ μιλήσω
γενικὰ γιὰ τὴν μόδα αὐτή, — ὅπως μί-
λησαν αὐτὸ τὸν καιρὸ κι' ἄλλοι λογο-
τέχνες καὶ καλλιτέχνες, ποὺ μιὰ ἐφη-
μερίδα ἐδῶ ζήτησε τὴ γνώμῃ τους, —
δὲν θὰ μπορούσα θυμῶς νὰ συμβουλέψω
κι' ἓνα ὀρισμένο κορίτσι ποὺ δὲν τὸ ξέρω,
ποὺ δὲν τὸ εἶδα ποτέ μου, οὔτε κι' ἂν
μοῦ ἔστειλε φωτογραφία του. Γιατὶ τὰ
κομμένα μαλλιά δὲν ἄρκει νὰ ταιριά-
ζουν στὸ πρόσωπο, νὰ τὸ ὁμορφαί-
νουν ἢ τουλάχιστο νὰ μὴ τὸ ἀσχημίζουν·
πρέπει προπάντων νὰ ταιριάζουν στὸ
σύνολο τοῦ κοριτσιοῦ, στὸ ὕψος καὶ στὸ
ἦθος. Κι' αὐτὸ δὲν φαίνεται ποτέ σχε-
δὸν ἀπὸ μιὰ φωτογραφία. Πολλὲς φο-
ρές, αὐτὸ τὸν καιρὸ τῆς μόδας, εἶδα
κορίτσια ποὺ τὰ κομμένα μαλλιά τοὺς
πήγαιναν θαυμάσια στὸ πρόσωπο κι' ὅ-
μως δὲν τοὺς ταίριαζαν καθόλου, τᾶκα-
ναν ἀστεία, γελοία, οἰκτρά. Πῶς νὰ
σᾶς δώσω νὰ τὸ καταλάβετε; Μιὰ πα-
ροιμία λέει: «Καλὰ τὰ φαρδομάνικα,
μὰ ναι γιὰ δεσποτάδες». Ἐ λοιπόν,
τὰ κορίτσια ἐκεῖνα, χωρὶς νὰ εἶναι δε-
σποτάδες, φοροῦσαν φαρδομάνικα.
Κι' ἀπάνω-κάτω ἔκαναν μιὰ ἐντύπωση

σὰ νὰ φοροῦσαν ἓνα βαρὺ, ἓνα πλούσιο
φόρεμα νέας κυρίας, ποὺ θὰ τοὺς πῇ-
γαινε καὶ στὸ μῦθ καὶ στὸ χρῶμα, μὰ
ποὺ δὲ θάταν γιὰ ἓνα κορίτσι δεκάξη
χρονῶν, ἔστω καὶ μεγαλόσωμο, μὲ παι-
διάτικο πρόσωπο καὶ ὕψος.

Μοῦ φαίνεται πῶς γιὰ νὰ μοιάζουν
τὰ κομμένα μαλλιά σ' ἓνα μεγάλο
ὀπωσδήποτε κορίτσι, — γιὰτὶ τὰ μικρὰ
δὲν ζημιώνονται οὔτε ἀπὸ τὸ πιδ γε-
ναῖο κόψιμο τῶν μαλλιών, καὶ σύρριζα
ἀκόμα ὅταν τὰ κόβουν, εἶναι χαριτω-
μένα, — δὲν ἄρκει, τὸ ξαναλέω, νὰ τοῦ
πηγαίνῃ στὸ πρόσωπο αἰσθητικά, νὰ
τοῦ κάνει ἓνα «καλλιτεχνικὸ κεφάλι»·
ἀλλὰ πρέπει τὸ κορίτσι αὐτὸ νάχῃ καὶ
κάτι τὸ ἀγορίστιο, νὰ εἶναι λεπτὸ,
εὐκίνητο, σβέλτο κι' ἔξυπνο, ἄλλὰ μὲ
σοβαρότητα καὶ μὲ φρόνηση. Κομμένα
μαλλιά σ' ἓνα μεγάλο κορίτσι, χοντρό,
βαρὺ καί... κουτό, δὲν πᾶνε! Δὲν πᾶνε
ἐπίσης σ' ἓνα κορίτσι ζωνρό, τρελλού-
ταιο, χωρὶς νάχῃ καὶ κάποιον σοβαρὸ
φόντο. Μὲ κομμένα μαλλιά, θὰ φαίνό-
ταν ἀκόμα πιὸ ζωνρό, ἀκόμα πιὸ τρελ-
λό, κι' ὁ ἄλλος δὲν θὰ μπορούσε νὰ
καταλάβῃ πῶς εἶν' ἓνα σεμνὸ καὶ φρό-
νιμο κορίτσι, ὅπως πρέπει νὰ εἶναι ὅλα
τὰ κορίτσια, εἴτε μὲ μακρυὰ εἴτε μὲ
κομμένα μαλλιά.

Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίποτα
καὶ στὴ φίλῃ μας ποὺ δὲν τὴν γνωρίζω
ἀπὸ κοντά. Ἄς ρωτήσῃ κανένα ποὺ νὰ
τὴν γνωρίζῃ, ἀφοῦ τοῦ δώσῃ καὶ τὴν
ἀποψὲ ποὺ ἐξέθεσα παραπάνω. Κι' αὐ-
τός, ἂν εἶναι ἄνθρωπος ποὺ καταλαβαί-
νει, θὰ τῆς δώσῃ τὴ συμβουλὴ ποὺ
χρειάζεται. Γενικὰ τώρα γιὰ τὴν μόδα
τῶν κομμένων μαλλιών στίς γυναῖκες,
ἐγὼ δὲν τὴν βρῖσκω οὔτε καλὴ οὔτε
κακὴ, κι' οὔτε νὰ γενικευθῇ θὰ εὐχό-
μουν, οὔτε νὰ καταργηθῇ ὁλωσδιόλου.
Μοῦ φαίνεται πῶς ἡ ὅψη τοῦ κόσμου
δὲν εἶναι καθόλου ἀσχημὴ, τώρα ποὺ
μερικὲς γυναῖκες — καὶ μεγάλα κορί-
τσια ἔννοῶ, — ἔχουν κομμένα τὰ μαλ-
λιά τους, ἐνῷ ἄλλες τάφινουν μακριὰ.
Καὶ μποροῦν ἐξαίρετα νὰ τὰ κόβουν
ὅσες τοὺς ταίριαζουν. Ὑποθέτω μάλι-
στα πῶς σιγὰ-σιγὰ, οἱ γυναῖκες μὲ τὰ
κομμένα μαλλιά θὰ πλεονάσουν, κι' ἀ-
κόμα ὅτι ἀργότερα θὰ τὰ κόβουν πιὸ
βαθιά, πιὸ ἀντρίκια.

Γιατὶ καμμιά μόδα δὲν εἶναι αὐθαί-
ρετη, ἢ νὰ πῶ καλύτερα, καμμιά δὲν
ἐπικρατεῖ χωρὶς βαθύτερο λόγο. Κι' ἡ
μόδα τῶν κομμένων μαλλιών εἶναι κατὰ
τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ θέλει
τὴ γυναῖκα πιὸ... ἀντρα. Ἄν θέ-
λετε μάλιστα, μιὰ ἀνάγκη τὴν ἔφερε
κι' αὐτή, — ἡ ἀνάγκη τῶν γυναικῶν
ποὺ ἐργάζονται. Οἱ πρῶτες αὐτὲς χει-
ραφετημένες ἔκοψαν τὰ μαλλιά τους
γιὰ εὐκολία καὶ τίς μιμήθηκαν, ἄλλες
γιὰ τὸν ἴδιο λόγον κι' ἄλλες γιὰ ὁμορ-
φία. Ξέρετε ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῶν Μυ-

θικῶν Χρόνων τί ἔκαναν οἱ ἄνθρω-
ποι ἐκεῖνες, οἱ Ἀμαζόνες, γιὰ
τοξεύουν μὲ περισσότερη εὐκολία.
αὐτὸ τῆς ὁμορφαινε κιόλα, κι' ἂν
ἀπαιτοῦσε μιὰ ὀδυνηρὴ ἐγχείρηση,
νομίζετε πῶς θὰ γινόταν μόδα στίς πρ-
στορικὲς γυναῖκες; Ἀλλὰ τὸ κόψι-
μὸν μαλλιών ὁμορφαίνει κάποιον πρ-
σωπα καὶ δὲν πονᾷ καθόλου. Ἔτσι δὲ
ἡ Ζωρὴ Σάντ, ἡ μεγάλη αὐτὴ Γαλλί-
στρα, ποὺ ἔγραφε δέκα ὥρες τὴν ἡμέρα,
πῶς δὲν εὐκαιροῦσε νὰ περιποιῇ
μαλλιά καὶ τᾶκοψε γενναῖα σὰν ἄντρα
τὴ μιμήθηκαν καὶ πολλὲς ἄλλες,
κι' οἱ περισσότερες δὲν ἔγραφαν καθόλου.

Θὰ πῆτε: ἡ Ζωρὴ Σάντ φοροῦ-
σε καὶ πανταλόνια· γιὰ τὴν ἐργασία τὴν
ἐβρίσκει πιὸ εὐκολὴ, πιὸ κόμμοδη, τὴν
ἀντρίκια φορεσιά. Πῶς κι' αὐτὸ ἔ-
χεινε μόδα στίς χειραφετημένες;
ὡς ἔχει. Αὐτὸ ἦταν μιὰ ὑπερβολή, πρ-
καθεμιά δὲν μπορούσε νὰ τὴν κά-
νῃ. Τὰ κομμένα μαλλιά ὅμως δὲν ἦν-
τόσο. Κι' ὅταν οἱ πρῶτες ἐργαζόμεν-
οἱ χειραφετημένες, εἶδαν σὰν τὴ Ζω-
ρὴ Σάντ πῶς ἔπρεπε νὰ χτενίζονται
γρήγορα, γιὰ νὰ πηγαίνουν νωρὶς
ἐργασίαν, στίς ἐργασίας τους, καί
μὲ τὸ ἀζημίωτο τῆς ὁμορφίας, θυσιά-
σαν αὐτὴ τὴν ἀνάγκη τὰ μακριὰ τὰ
μαλλιά, εὐκολὰ βρῆκαν μιμήτριες.

Ἔτσι τὰ κομμένα μαλλιά εἶναι σ' ἓ-
να ἔμβλημα τοῦ Φεμινισμοῦ.
Τὰ κόβουν καὶ φεμινίστριες ποὺ
θᾶχαν ὅλο τὸν καιρὸ νὰ τὰ χτενίζου-
ν. Γιατὶ ἀφοῦ ἡ Γυναῖκα θὰ ἐξισωθῇ
τὸν ἄντρα, πρέπει, σᾶς λένε, νὰ τὴν
μοιάσῃ, κατὰ τὸ δυνατό καὶ στὸ ἐξω-
τερικόν. Ἀληθινὰ, ὁ γυναικεῖος τύπος
στίς ἡμέρες μας, ἔχει ἀρχίσει νὰλλά-
ξῃ νὰ πλησιάσῃ τὸν ἀνδρικό. Καί, γιὰ
ἐξαναγυρίσει στὴν πρώτη μου ιδέα, τα-
ριάζουν τὰ κομμένα μαλλιά μόνο
ἓνα κορίτσι ποὺ ἔχει κάπως τὸ νεώτε-
ρον τύπον, εἴτε ἀπὸ φυσικόν του, εἴ-
τε ἀπὸ τὴν ιδέα ὅτι πρέπει νὰ τὸν ἔ-
χῃ γιὰ νὰ εἶναι κορίτσι τῆς ἐποχῆς.

Μὴ μὲ ρωτήσετε τώρα ἂν αὐτὴ
τάση εἶναι καλὴ ἢ κακὴ, ἂν συμφέ-
ρῃ στὸν κόσμον ἢ ὅχι, ἂν ὀδηγῇ σὲ πρόο-
δον ἢ καταστροφή. Αὐτὸ εἶναι ἄλλο ἐ-
πίσημα. Ἐγὼ πιστοποιῶ μόνο τὸ φαινο-
μενο: Καλὰ ἢ κακὰ, εὐτυχῶς ἢ δυ-
στυχῶς γιὰ τὴν Ἀνθρωπότητα, αὐτὴ
εἶναι σήμερα ἡ τάση. Τὴν παραδέχο-
μαι μόνο σὰν κάτι μοιραῖο, ποὺ δὲν
ξέρω τί ἀποτελέσματα θάχῃ. Καὶ μὴ
ποῦς τὰ ξέρετε κανεῖς; Ἄν σᾶς ἀρέ-
σει, ἀκολουθετὴ τὴν ἂν δὲν σᾶς
ἀρέσῃ, μὴ τὴν ἀκολουθετὴ. Ἐμένα
εἴτε στὸ ἓνα εἴτε στὸ ἄλλο, μόνο
ὑπερβολὲς δὲν θὰ μοῦ ἀρεσαν. Καί
βρῖσκω ὅτι τὰ κομμένα μαλλιά δὲν εἶ-
ναι μιὰ ὑπερβολή. Τίποτ' ἄλλο. Καί
καλὴ σας Σαρακοστή.

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΖ COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'. (Συνέχεια)

Οἱ τοῖχοι τῆς ἑλαμπαν κατάσπροι
κι' εἶχε ἓνα κρεβάτι, ἓνα τραπέζι καὶ
τρία καθίσματα ψάθινα.

Καὶ στὴ Μαρίκα, ἐννοεῖται, ἡ κά-
μαρα φάνταζε ὅσο καὶ στὸ Γεροθωμά.

Ἡ Πετρούλα ὑποσχέθηκε νὰ χαρίσῃ
τῆς μικρῆς ἓνα στρωματάκι κι' ἓνα
παπλωματάκι. Μὰ κι' ἡ κυρὰ Παύλαινα
θὰ τοὺς δάνειζε μερικὰ σεντόνια.

— Γιατὶ ξέρεις, πρόσθεσε ἡ Πετρούλα,
τώρα ποὺ ἔχεις μαζί σου κοριτσάκι,
δὲν πρέπει νὰ ζῆς ὅπως ζούσες ὡς
τώρα, Γεροθωμά μου. Εἶναι ἀνάγκη
νὰλλάξῃς ζωὴν.

— Τὸ ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ Γεροθω-
μάς· μὰ θὰ μπορέσω τάχα;

— Ἄ, ἔκαμε ἡ Πετρούλα αὐστηρά,
ἂν καταλαβαίνεις πῶς δὲν θὰ μπορέ-
σης, μὴν τὸ κρατήσῃς· βάλ' το στὸ
ὄρφανοτροφεῖο, γιὰτ' εἶναι ἀμαρτία, τὸ
καίμενο...

Ὅταν ἀκούσε αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ Γε-
ροθωμάς κατσούφιασε τόσο πολὺ, ποὺ
ἡ κυρὰ Παύλαινα τὸν λυπήθηκε.

— Ἐννοία σου, τοῦ εἶπε, καὶ θὰ μπο-
ρέσῃς. Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐγὼ ὅσο
μπορῶ. Ἐπειτα τὸ κοριτσάκι σου φαί-
νεται καλόν. Δὲ θάναϊ δύσκολη ἡ ἀνα-
τροφή του. Ἰδέε, ἰδέε πῶς κάθεται ἡ
Ψιφίνα μου νὰ τὴν χαϊδεύῃ! Γιατὶ πρέ-
πει νὰ ξέρῃς πῶς τὰ ζῶα καταλαβαί-
νουν τοὺς ἀνθρώπους καλύτερ' ἀπὸ μᾶς
καὶ ποτὲ ἡ Ψιφίνα μου δὲν θὰ στεκό-
ταν νὰ τὴν χαϊδεύῃ ἡ Μαρίκα, ἂν δὲν
καταλάβαινε πῶς εἶναι καλὸ κορίτσι!

Κι' ἀλήθεια, στὴ διπλανὴν κάμαρα,
ποὺ ἡ πόρτα τῆς εἶχε μείνῃ μισανοι-
χτή, φαίνονταν ἡ Μαρίκα ποὺ χαϊδεύε-
την Ψιφίνα καὶ τῆς ἔλεγε γλυκόλογα·
κι' ἡ γάτα ἔκανε γρ, γρ, γρ, ὅπως
κάνουν οἱ γάτες ὅταν εἶναι εὐχαριστη-
μένες, καὶ καμάρωνε σὰ νὰ καταλά-
βαινε τί τῆς ἔλεγε τὸ καλὸ κοριτσάκι.

Ὁ Γεροθωμάς ἡσύχαζε
λίγο-λίγο γιὰ τὴν τύχη τῆς
Μαρίκας του, βλέποντας
πῶς κι' ἡ κυρὰ Παύλαινα
ἦταν καλῆς ψυχῆς γυναι-
κα, κι' ἡ Ψιφίνα φαίνονταν
πῶς τὴν ἀγαποῦσε. Κι' ἐ-
πειδὴ δὲν ἦταν ἄνθρωπος
δυσπίστος καὶ σὲ τρεῖς ἡ-
μέρες εἶχε κερδίσει πολλὰ
λεπτά ποὺ δὲν ἤξερε τί νὰ
τὰ κάνῃ, παρακάλεσε τὴν κυρὰ Παύ-
λαινα νὰ τοῦ κάνῃ τὴν χάριν νὰ τοῦ
φυλάξῃ τὸ ἡθασαρό του, — δραχμὲς
ἕξ κι' ἑβδομήντα-πέντε.

Ποτὲ ἄλλη φορὰ δὲν ἀξιώθηκε νάχῃ
στὰ χέρια του τόσα λεπτά ὁ φτωχὸς
Γεροθωμάς!



«Χαϊδεύει τὴν Ψιφίνα...»

ἔδωσε τὸ παράδειγμα. Ἐδῖνε στὸ Γε-
ροθωμά καὶ μαλλὶ ἀπὸ τὰ πρόβατά της,
γιὰ νὰ πλέκῃ ἡ κυρὰ Παύλαινα μεσο-
φοράκια τῆς Μαρίκας. Ὅταν ἔφερνε
μὲ τὸ κάρρο τῆς ξύλα νὰ τὰ πουλήσῃ,
πάντα περνοῦσε ἀπ' τοῦ Γεροθωμά καὶ
τοῦ ἄφινε καμπόσα «γι' ἀγάπη τῆς

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Καὶ νουὲργια ζωή.

Ἀφοῦ κουβαλήθηκαν στίς κυρὰ Παύ-
λαινας, ὁ Γεροθωμάς κι' ἡ Μαρίκα
ἀρχισαν καινούργια ζωὴ, ζωὴ ταπεινὴ
κι' ἡσυχῇ, ποὺ δὲν τὴν ἤξερε ὡς τότε
ὁ γέρος. Ἀλλὰ οἰγὰ-σιγὰ τὴ συνήθισε,
μὲ τὴ βοήθεια τῆς καλῆς κυρὰ Παύ-
λαινας, ποὺ κι' αὐτὴ ἀγάπησε ἀμέ-
σως τὴν μικρὴ Μαρίκα. Καὶ τόσο τα-
πεινὸς κι' ἡτυ-
χος ἄνθρωπος
ἔγινε ὁ Γε-
ροθωμάς, ὥστε ὁ
φίλος του κύρ-
Μ. χάλης, ὁ γνω-
στός μας τα-
βερνιάρης, ἔχα-
σε ἓνα πελάτη·
γιατὶ ὁ γυρο-
λόγος μὲ τοὺς
μύλους δὲν πῇ-
γαινε πιά στὴν
ταβέρναν ἀνὰ δρο-
σίξῃ τὸ λαρύγ-
γι του.

Πρῶτ-πρῶτ ἡ
κυρὰ Παύλαινα ἔψηνε τὸν καφέ κι' ἔ-
πιναν κι' οἱ τρεῖς. Ἐπειτα ἡ Μαρίκα
βοηθοῦσε τὴν κυρὰ Παύλαινα νὰ πλύνῃ
τὰ φλιτζάνια καὶ νὰ συγυρῇ τὴν κά-
μαρα. Ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τὴ βλέπῃ
κανέναν νὰ ἐργάζεται μὲ τὰ μικρὰ τῆς
τὰ χεράκινα. Ἡ κυρὰ Παύλαινα τὴν
καμάρωνε κι' ἔλεγε: «Περὶφημη νοι-
κοκυρούλα θὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἡ Μαρίκα
μου!» Ὑστερα ὁ Γεροθωμάς ἔπαιρνε
τοὺς μύλους του, ἡ Μαρίκα τίς σκου-
πίτσες τῆς κι' ἔδωκαν νὰ πουλήσουν.
Τὸ βράδυ γύριζαν, ἐβρίσκαν τὸ φαί
ἑτοιμὸ, καθόνταν κι' οἱ τρεῖς στὸ τρα-
πέζι καὶ δειπνοῦσαν μὲ πολλὴ ὀρε-
ξὴ κι' εὐθυμία, χωρὶς νὰ ξεχνοῦν, ἐν-
νοεῖται, καὶ τὴν Ψιφίνα ποὺ εἶχε
πάντα τὸ μερτικό της.

Οἱ γυναῖκες ποὺ πουλοῦσαν διάφορα
τρόφιμα στὴν Ἀγορά, ἀγαποῦσαν πολὺ
τὴ Μαρίκα. Μιὰ μέρα ἡ κυρὰ Παύ-
λαινα τὴν ἔστειλε μ' ἓνα
καλαθάκι νὰγοράσῃ λαχα-
νικά· κι' ὅταν γύρισε, τὸ
καλαθάκι τῆς ἦταν γεμάτο
μὰ καὶ τὰ λεπτά τῆς σω-
στά, γιὰτὶ καμμιά δὲ θέ-
λησε νὰ πληρωθῇ γιὰ τὰ
λαχανικά ποὺ τῆς ἔδωσε.
Κι' αὐτὸ γινόταν πολὺ συ-
χνά. Ἐννοεῖται πῶς ἡ Πε-
τρούλα ἔκαμε τὴν ἀρχὴν κι'

ἔδωσε τὸ παράδειγμα. Ἐδῖνε στὸ Γε-
ροθωμά καὶ μαλλὶ ἀπὸ τὰ πρόβατά της,
γιὰ νὰ πλέκῃ ἡ κυρὰ Παύλαινα μεσο-
φοράκια τῆς Μαρίκας. Ὅταν ἔφερνε
μὲ τὸ κάρρο τῆς ξύλα νὰ τὰ πουλήσῃ,
πάντα περνοῦσε ἀπ' τοῦ Γεροθωμά καὶ
τοῦ ἄφινε καμπόσα «γι' ἀγάπη τῆς

μικρῆς». Κι' ὅχι μόνο ξύλα ἢ φρούγανα
τοῦ ἔδινε, ἀλλὰ καὶ πατάτες βραστές,
καὶ ζεστό-ζεστό ψωμί, — τὸ τύλιγε μ'
ἓνα μάλλινο ρούχο γιὰ νὰ μὴν κρυώσῃ
στὸ δρόμο, — καὶ τέλος πάντων δὲν περ-
νοῦσε ἑβδομάδα χωρὶς νὰ φέρῃ κάτι
τι καλὸ ἢ Πετρούλα γι' ἀγάπη τῆς
Μαρίκας.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπόριο δὲν πῇγαινε
ἀσχημα. Ὅπως οἱ μύλοι, κι' οἱ σκου-



«Ἀφίστε το τὸ γρινιάρικο! τὸ κλαψιάρικο!...»

πίτσες ξεδεύονταν εὐκολα. Ἔτσι ἡ Μα-
ρίκα ἔδωκε τὸ ψωμάκι της. Κι' ἡ
κυρὰ Παύλαινα χαιρόταν πολὺ πού, μὲ
τὸ ἀζημίωτο, εἶχε βρῇ μιὰ τόσο καλὴ
συντροφιά, νὰ μιλᾷ καὶ νὰ περνᾷ τὴν
ὥρα της, χωρὶς νὰ φάνῃ καὶ τὴ δουλειά
τῆς ἢ τὸ ἐργόχειρό της.

Ἀκόμη πιὸ εὐχαριστημένος ἦταν ὁ
Γεροθωμάς, ποὺ εἶχε τώρα τὴν καλο-
πέρασή του κι' ἐβρίσκει ἑτοιμὸ τὸ φαί,
χωρὶς νὰ ναναγκάζεται νὰ τρέχῃ ἔξω νὰ
ψωνίξῃ. Μάλιστα τίς βροχερὲς ἡμέρες
εἶχε μεγάλη χαρὰ ποὺ μπορούσε νὰ
κάθεται στὸ σπίτι συντροφευμένος καὶ
νὰκούῃ τὴν χαριτωμένη παιδιάτικη
φλυαρία τῆς Μαρίκας ποὺ ἔπαιζε, ἢ
τὴν σοβαρὴ ὁμιλία τῆς κυρὰ Παύλαι-
νας ποὺ ἐπλεκε τὴν κάλτσα της.

Πολλὲς φορές, γιὰ νὰ κάνῃ οἰκono-
μία στὸ φῶς, ἔμπαινε στὴν κάμαρα
τῆς κυρὰ Παύλαινας νὰ φτιάσῃ μύ-
λους, πάντα μὲ τὴ βοήθεια τῆς Μαρί-
κας ποὺ εἶχε μάθει πολὺ καλὰ νὰ λια-
νίξῃ τὰ ξυλαράκια καὶ νὰ κόβῃ τὰ
χάρτινα φτερά. Κι' ὁ γέρος, βλέπον-
τας τὴν μικρὴ νὰ ἐργάζεται κοντά του,
συλλογιζόταν πῶς κι' ἄλλῃ φορὰ ἦταν
εὐτυχισμένος, μὰ ἡ παλιά του εὐτυ-
χία, μπροστὰ στὴ σημερινή, ἦταν σὰν
ἓνας μύλος πεντάρικος μπροστὰ σ' ἓνα
μύλο δεκάρικο. Μεγάλῃ διαφορά!

Εἶπαμ πῶς πολλοὶ ἀγαποῦσαν τὴν
μικρὴν του ψυχοκόρη. Ἀπ' αὐτοὺς ἦταν
κι' ἡ οἰκογένεια τῆς κυρίας Φανῆς.
Ἡ Μαρίκα πῆγε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν
Αἰμιλία ποὺ μελάνωσε τὸ φουστάνι της
καὶ τὴν μητέρα της ποὺ τῆς τὸ χάρισε.
Πολὺ τοὺς ἄρεσε καὶ ἡ μικρούλα.
(Ἀκολουθεῖ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

1 ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Άριθ. Έγκρ. 33 και 34
Μέσα στ' Οχτώβρη τη θλιμμένη
[σκοτεινιά,
τὰ φθινοπωρινὰ βιολιά σκορπί
[ζουν
τῷ θρήνου τὴ μισόσβυστη λαλιά,
καὶ τὴν ψυχὴ με θλίψη τὴ γαμή
[ζουν.

Κι' οἱ πόθοι μου ἀνοίγουν τὰ φτερά
τοῦ ὄνειρου καὶ νοσταλγικὰ πετάνε
σὲ κάποια περασμένη πιά καλο-
[καιρία,
καὶ τὴ χαμένη τους χαρὰ ξανά
[ζητάνε.

2 Ὁνειροπόλημα

Ὅταν θὰ φτάσῃ παλ' ἡ μαύρη
[χειμωνιά,
θὰ φύγουν μακριὰ τὰ χελιδνία,
θὰ τρυγίσουμε τὸ τζάκι μας
[ξανά
καὶ —κάτασπρα— παντοῦ θα πέ-
[φτουν χιόνια.

Πῶς θὰ λυτᾶμαι, τότε, τὰ φυλ-
[λάκια τὰ ξερά,
ποῦ τὸ δέντρο παντοεινὰ θ' ἀφί-
[σουν,
χωρὶς καμμιά νῆχουν ἐλπίδα μυ-
[στινιά,
πῶς με καιρὸ κι' αὐτὶ, θα ξανα-
[ζήσουν.

Ὅπως λυτᾶμαι τὴ ψυχὴ ποὺ μιά
[φορὰ
μονάχα, τὴ χαρὰ θὰ δοκιμῶ
κι' ἀφοῦ θὰ καταλάβῃ πόσο 'ναί
[γλυκεῖα,
δὲν θάμπορῇ καὶ πάλι νὰ τὴ φτάσῃ.
Ἰδανικὸ Ὁραμα

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ...

Άριθ. Έγκρ. 24
Εἴμεθα ὅλοι ξαπλωμένοι στὴν
ἄμμο κοντὰ στὴ θάλασσα. Τὴν
ἡσυχία τῆς νύχτας δὲν διακόπτουν
παρὰ τὰ κύματα ποὺ μ' ἕνα ἡσυ-
χο καὶ ευθυμικὸ φλοίσβισμα σπά-
ζουν τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο στὴν
ἀμμουδιά. Εἶναι πανσέληνος. Οἱ
ἀστέρες, γλυκιές τῆς ἀντίπης
παίζουν τὸ κρυφτούλι στὰ φύλλα
τῶν δέντρων, φωτίζουν τὶς ἀσπρὲς
πέτρες ποὺ ἀντανάκλουν σὰν δια-
μάντια, φιλοῦν τὰ κύματα ποὺ
πότε πότε με χίλιες χρυσὲς σπίθες
σπάζουν στὰ ὀλόλευκα χαλίκια.
Κανεὶς δὲν μιλεῖ. Σὲ τέτοιες
ὥρες τὰ χεῖλη μένουν βουβὰ καὶ
μιλεῖ ἡ ψυχὴ βυθισμένη σὲ μιὰ
ἀκαθόριστὴ, γλυκεῖα μελαγχολία.
Ὅλοι ἀναπολοῦμε μιὰ μακρινὴ
ἀνάμνησι, μιὰ χαμένη ἐλπίδα, ἕνα
ἀπραγματοποίητο ὄνειρο.

Εἶναι, στὴν τόση ἡσυχία, ἤχος
μακρινοῦ βιολιοῦ ἀκουσθῆκε.
Καὶ σὰν παράπονο, σὰν στενα-
γμός, σὰν λυγμός. Μιά ψυχὴ
παράδερε μέσα σ' αὐτὴ τὴ φωνὴ
ποῦ ἔμοιαζε νὰ λέγῃ με τὴν αὐτὴ
γλώσσα τῆς ὁρμονίας τὴν αἰώνια
ἀνθρώπινη συμφορὰ. Τὸ τρα-
γουδί στὴν ἀρχὴ σιγανὸ καὶ παρα-
κλητικὸ, φωτίζονταν τώρα ἀπὸ
μιὰ γαλήνη. Μιά ἐλπίδα γενιό-

τανε σιγὰ σιγὰ, μιὰ ἐλπίδα ποὺ
δλοένα γινόταν πὺ γλυκεῖα, πὺ
μαγευτικὴ, πὺ μεγάλη.

Ἡ φωνή, καθαρὴ καὶ ἡχηρὴ
τώρα, χνότανε σὰν βάλαμο σὲ
κάθε πονεμένη ψυχῇ, τὶς παρα-
σερνε ὅλες στὸ υπερέφανο τῆς
φερεούσιμα σὲ σφιγρὲς αὖλες,
μακρινές, εὐλογημένες ὅπου δὲν
ὑπάρχει λύπη. Ἐνας τελευταῖος
γλυκος, σιγανὸς ἤχος ἀκουσθῆκε,
καὶ τὸ τραγουδὶ ἔδρασε ὅπως
σβύνει τὸ τελευταῖο τραγουδὶ τοῦ
κόσμου...

Τὸ τραγουδὶ τελείωσε... Πάλι
ἡσυχία ἀπλώθηκε παντοῦ διακο-
πτομένη μονάχα ἀπὸ τὸ μονότονο
τῆς θάλασσας φλοίσβισμα. Κανεὶς
δὲν μιλοῦσε ἀπὸ φόβο μὴ δια-
λύσῃ τὸ μαγευτικὸ ὄνειρο. Τὸ
φεγγάρι κύτταξε ἀπὸ πᾶν γλα-
σὸ καὶ ἐσελενε σὶν γῆ τὶς ἀκτι-
νές του, ποὺ κάθε μιὰ τώρα μαζί
με τὶς ψυχὲς μας ἔλεγε τὸ τρα-
γουδὶ ποὺ τραγουδοῦσε τὴν μα-
κρινὴ ἀνάμνησι, τὸ χμαϊρικὸ
ὄνειρο, τὴν γλυκεῖα καὶ παντοεινὴ
ἐλπίδα...

Ἀσπρος Λαὸς

ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΟ ΝΥΧΤΡΙΝΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

Άριθ. Έγκρ. 31

Οἱ δρόμοι εἶναι καταμουσκεμέ-
νοι ἀπ' τὴν τελευταία βροχή. Οἱ
βαρεῖες ρόδες τῶν ἀμαξίων μας
μπαινουν βαθειὰ μέσα στὴ λάσπη
καὶ κολλᾶνε κεῖ. Καὶ τὰ δύστυχα
ἄλογα μάταια ἀγωνίζονται νὰ τὶς
ἀνασύρουν. Κατεβαίνουν.

Τὸ σκοτάδι εἶναι τρομερό. Ὁ
οὐρανὸς εἶναι μισοσυννεφιασμένος
καὶ τὰ λίγα ἄστρα ποὺ φαίνονται
ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔχουν ἐνὰ φῶς τόσο
θαμνὸ! Ρίχνουμε βλέμματα διαστα-
χτικά γύρω μας. Δὲν διακρίνουμε
τίποτ' ἄλλο ἀπὸ μαύρους ὄγκους
καὶ σχήματα ἀκαθορίστα... Ἐνα
λεπτὸ ἀεράκι φυσᾷ ποὺ κάνει τὰ
φύλλα νὰ ψιθυρίζουν με τὸ μυστη-
ριώδη τους τρόπο. Καὶ νὰ ποῦ
τώρα θαρρῶ πῶς βλέπω κάτι σκιές
νὰ ξεχωρίζουν... Κοντινούνται,
ἐρχονται πρὸς ἐμᾶς... Φοβᾶμαι...
Τρέμω ὀλόκληρη... Κλειῶ τὰ μά-
τια μου καὶ τρυπῶ πῶς ἀπ' τὴ
μαμμὰ. Ἀλλά καὶ με κλειστὰ μά-
τια νομίζω πῶς τὶς βλέπω τὶς σκιές
νὰ ἐρχονται... Πέρνουν σχή-
ματα τρομερά, φαντασιώδη...
Βλέπω μάτια φλογερόβλα, δόντια
ποὺ τρίβουν ἀπειλητικά... Κανεὶς
ἀπ' τοὺς δικούς μου δὲ μιλεῖ...
κι' ἡ σιωπὴ αὐτὴ με ἱερομάζει πὺ
πολύ.

Ξαφνικὰ νότες γλυκύτατες τρα-
γουδιοῦ ἀντηχοῦν. Ἀναπηδάω σα-
στιμένη... Μὰ γρήγορα ἀνα-
γνωρίζω τὴν υπέροχὴ φωνὴ τῆς
Βέρας. Ἡ θαρραλέα ἀδελφὴ μου
βρῆκε φαίνεται τὴ στιγμὴ καὶ τὸν
τόπο κατὰλληλο γιὰ νὰ μᾶς θέλῃ
με τοὺς αἰθέρους τῆς τόνους.
Μὰ τὸ παθητικὸ τῆς τραγουδὶ
μεγαλώνει τὸ φόβο μου κι' αὐξάνει
τὶς γύρω μου τρομαχτικὲς
ὀπτασίες... Τὸ μαρτυροῦν μου
καταντῶ ἀνυπόφορο... Ἀρχίζω

νὰ κλαίω... Τὸ κλάμμα μου ἀν-
τηχεῖ φαίνεται, πολὺ παράξενα αὐ-
τὴ τὴ στιγμὴ ποὺ ὅλοι, ἐπηρεα-
σμένοι ἀπ' τὴ θεία φωνή, πλανιόν-
ταν σὲ ἄλλους κόσμους... Τρέ-
χουν κοντὰ μου ξαφνιασμένοι, με
περικυκλοῦν, ρωτοῦνε τί μοῦ συμ-
βαίνει...

Ἡ καλὴ μου Βέρα παύει τὸ τρα-
γουδὶ τῆς καὶ με πλησιάζει προ-
σηλώνοντας ἐπάνω μου τὰ μεγάλα
τῆς μάτια γερὰτα ἐκπληξῆ καὶ
ἀγῆπη... Τοὺς μιλῶ ἀσυνάρτητα
γιὰ ληστές, γιὰ θηρία, γιὰ φαν-
τάσματα... Τοὺς παρακαλῶ νὰ
μὲ κρύψουν, νὰ μὲ σώσουν...
Ὅλοι τώρα γελοῦν, με μαλώνουν,
μὲ ἐνθαρρύνουν... Ἡ Βέρα μοῦ
λέγει, ἐνῶ με φιλεῖ, πῶς εἶμαι μιὰ
φοβητσία καὶ μοῦ ἀναγγέλλει
γελώνοντας με τὸ ὄρατο τῆς γέλιο
πῶς; θὰ ξαναρχίσω τὸ τραγουδὶ
τῆς γιὰ νὰ διώξῃ ὅλα... τὰ στοι-
χία... Μὲ τρομουλιάσῃ φωνὴ
τὴν παρακαλῶ νὰ μὴν τρα-
γουδῇ πιά... Καὶ ἡ ἀφορη-
τικὴ καὶ καλοκαρδὴ κόρη συμμορφώ-
νεται ἀμέσως με τὴν παιδικίσια
μου ἰδιοτροπία... Ἐν τῷ μεταξύ
ἡ ρόδα εἶχε διορθωθεῖ καὶ οἱ
ἀμαξάδες μᾶς φωνάζουν νὰ μπού-
με στ' ἀμάξια μας... Καὶ τὸ
ἐπίπονο ταξεῖδι ξαναρχίζει...

Δέλια

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΚ ΚΑΙ Ο ΓΙΓΑΝΤΑΣ

Άριθ. Έγκρ. 32

Ὁ μικρὸς Δικ τραγουδοῦσε καὶ
σφιγρὲς σκεδὸν ὅλη τὴν ἡμέρα,
σὰν ἕνα παιδί χαρούμενο καὶ εὐτυ-
χισμένο. Μιά μέρα οἱ φοινικιδύνει
νὰ παῖχ στο βάθος τοῦ δάσους
ποὺ ἦταν λίγο μακριὰ ἀπ' τὴν
κατοικία του. Τὸ δάσος τοῦ φαι-
νόταν τόσο σκοτεινὸ, ποὺ δὲν τολ-
μοῦσε νὰ μῆλῃ μέσα. Ἐκεῖ τὴν
ἡμέρα ὅμως, ὁ Δικ ἦταν πὺ χα-
ρούμενος ἔβλεπε τὸν ἥλιο τόσο
λαμπρὸ, τὸν ἥσιμο τόσο γλυκὸ,
τὰ λουλουδία τόσο ὁμορφα, ποὺ
τραγουδοῦσε κι' ἔκανε ν' ἀντηχεῖ
ὅλο τὸ δάσος. Τριγύρισε λίγο
μέσα στὰ λουλουδία καὶ στὰ δέν-
δρα καὶ γιὰ τὸν μαγευτικὸ τόπο
δίου βρεθῆκε, συγχαίροταν ὁ ἴδιος
τὸν ἑαυτοῦ του. Τὰ νερὰ ἐνδὺ ρυα-
κιοῦ ἔτρεχαν μουρμουρίζοντας
κι' ἦταν τόσο καθαρὰ ποὺ ὁ Δικ
ἐξουφει γιὰ νὰ πῇ.

Ἐξάφνα, αἰσθάνθηκε ὅτι κά-
ποιος τὸν ὤρπαξε ἀπὸ πίσω. Γυρί-
ζει καὶ βλέπει ἕνα γίγαντα νὰ
τὸν κρατᾷ στὰ πελώρια χέρια του.
Βλέποντας τὸ μεγάλο τὸν στόμα,
νόμιζε ὅτι θὰ τὸν κατάπινε στὴ
στιγμὴ. Δὲν τὸ ἔκοψε ὅμως αὐτὸ,
ἀλλὰ τὸν ἔβαλε σ' ἕνα σακκοῦλι
καὶ τὸν πῆγε σπιτί του. Ἐκεῖ,
τὸν ἔκλεισε σὲ μιὰ φυλακὴ περι-
τριγυρισμένη ἀπὸ κάγκελα κι' ἀφοῦ
τοῦ ἔδωσε λίγο ψωμί, ἔφυγε.

Ἦστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα, γύ-
ρισε καὶ θέλησε πὺ τὸ στανὰ νὰ
τὸν κάμῃ νὰ τραγουδήσῃ, ὅπως
στὴν πρῶτὴν ἀδὰ, ὅταν ἦταν ἐλεύ-
θερος. Μὰ πῶς μπορούσε ὁ Δικ
νὰ τραγουδήσῃ κλεισμένος σὲ μιὰ
φυλακὴ; Ὁ γίγαντας τότε θυμά-
μενος, τὸν πᾶνει ἀπ' τὸ λαιμό.
Ὁ Δικ ἔβγαλε μιὰ φωνή, ἀγα-
νίστηκε νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὰ χέρια

του καὶ στὸ τέλος ἔπεσε νεκρὸς.
Ἀλλοίμονο, φίλοι μου! ὁ φω-
χὸς Δικ εἶναι ἕνα μικρὸ πουλάκι
καὶ ὁ Γίγαντας ἕνα κακὸ παιδί.
(Διασκευὴ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)
Φυσιολογίας

ΣΣ

ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

Άριθ. Έγκρ. 25

Βρισκόμουν σὲ μιὰ κορφή ἐνδὺς
λόφου ποὺ δέσποζε μὲς σ' ἡν κοι-
λάδα, γύρω μου ἀπλώνονταν ἕνα
μεγαλειώδες θέαμα. Μπροστά μου
ἡ Κηφισιά με τὰ πολλὰ τῆς
δέντρα καὶ τὰ μεγάλα τῆς ξενο-
δοχεια μοιάζει με μαργαρίτες ποὺ
εἶνε φυτρωμένες στὴν καταπρά-
σινῃ χλόῃ, πὺ πέρα ἡ Πάρνη
ὕψωνται θεώρια καὶ καταπρά-
σινῃ, πὺ πίσω φαίνονται κρυφές
ἄλλων βουνῶν ποὺ μοιάζουν σὰν
γαλάζιες μισοσβυσμένες πινελιές
στὸν ξανθὸ οὐρανό, στὰ δεξιά μου
ἔξωριζω μιὰ ἀσπρη γραμμὴ, εἶνε
ὁ δρόμος γιὰ τὸ Τατόι, στ' ἀρι-
στερά μου τὸ Ἀμαροῦσι κτισμένο
στὸ πλάγισμα τοῦ λόφου, δὴ καὶ
κεῖ ἀσπρίζουν ἄλλα χωριδάκια
χτισμένα στὸν πρόποδες τῶν βου-
νῶν. Πίσω μου ἡ Πεντέλη ὑψώ-
νεται τὶς γυνὲς καὶ μαρμαρίνες
κορυφές τῆς ποὺ τὶς κοκκινίζει
ὁ ἥλιος ποὺ γέρνει στὴ Δύση.
Τώρα μπρὸς μου ἀνοίγεται βα-
θὺς ὁρίζοντας, φαίνεται ἡ θάλασ-
σα τοῦ Παλάρου καὶ μακριὰ κρυμ-
μένα μὲς σ' αὐτὰ σύννεφα τὰ βουνὰ
τῆς Πελοποννήσου. Ἐνας λόφος
ποὺ ὑψώνεται στὴ μέση τῆς κοι-
λάδας, μοῦ κρύβει τὴν Ἀθῆνα
καὶ ἀφίνει νὰ φαίνεται μόνον ἡ
κορυφὴ τοῦ Λυκαβητοῦ, δεξιά καὶ
ἀριστερά ὑψώνονται ἄλλα βουνὰ
ποὺ σχηματίζουν τὴν κοιλάδα.

Ὁ ἥλιος κρύφτηκε στὰ σύν-
νεφα ποὺ τοὺς ἔχριζε χρυσοφά-
τινα χρώματα, τὰ κυπαρίσσια γί-
νονταν μελαγχολικά, ἡ κοιλάδα
ἀρχίζε νὰ μαυρίζῃ καὶ μόνον τῶν
βουνῶν οἱ κορυφές ρόδιζαν ἀκό-
μα. Τώρα ἄρχισαν ν' ἀνάβουν καὶ
τὰ φῶτα, ὁ ἥλιος εἶχε πιά δύσει
καὶ ἡ φύση φέρεσε τὸ μαῦρο πέ-
πλο τῆς νύχτας.

Ἀτλας

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΜΗΤΕΡΑ

Άριθ. Έγκρ. 29

Τι εἶναι αὐτὸ, μητέρα; — Ὁ κο-
ρυδαλός, παιδί μου, ποὺ κάθε πρῶτὴ
ἀνεβαίνει ψηλὰ στὸν αἰθέρα καὶ
ἀπὸ ἐκεῖ πᾶν τοιγίζει τὸ πρῶτο
τοῦ τραγουδὶ στὸν πλάστη, τὸ
«Πάτερ ἡμῶν».

Τι εἶναι αὐτὸ, μητέρα; — Εἶναι
τὰ τρυγόνια, πουλιὰ πάντα ἀγῆ-
ριστα. Τὰ παιδιὰ ἀκολουθοῦν
παντοῦ τοὺς γονεῖς τους, σὰ νὰ
νοιώθουν τὴν ἀνώτερη προστα-
σία καὶ ἀγάπη.

Τι εἶναι αὐτὸ, μητέρα; — Τὰ
χελιδνία, παιδί μου, μακρινὰ
ταξιδιῶτες ἀπ' ἄγνοστες χώρες,
ποὺ πθάνουν ἐδῶ γεμάτοι ἐλπίδα
γιὰ καλύτερη ζωὴ. Μὰ γλήγορα
πειθόονται πῶς ὅλα τὰ καλά στὴν
πατρίδα τους εἶναι. Καὶ γυρίζουν.
Κι' αὐτὸ, μητέρα; — Ὁ ἀετός,
παιδί μου, ὁ περήφανος βασιλεὺς
τῶν βουνῶν. Μὰ μ' ὅλο τὸ μεγα-
λεῖο του, εἶναι κι' αὐτὸς ἕνα πουλί.

Κι' αὐτό; — Εἶναι ὁ κύκνος.
Γιὰ δὲς τί ὁμορφιά! κι' ὅμως
τ' ὁμορφότερό του εἶναι τὸ τελευ-
ταῖο του τραγουδὶ, τὸ τραγουδὶ
τοῦ θανάτου. Ἐτοί καὶ μετὶ πολ-
λὲς φορὲς τὶς καλύτερες πράξεις
αὐτοῦ τὶς κάνουμε στὸ χεῖλος τοῦ
τάφου.

(Κατὰ τὸ Ἀγγλικόν)

Ἀθάνατη Ἑλλάδα

ΣΣ

Ο ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΗΡΕΤΗ

Άριθ. Έγκρ. 28

Ἐνας ἀφέντης εἶχε ἕναν ὑπη-
ρέτη καὶ τοῦ ἔδιδε 60 δραχμὲς
τὸν μῆνα. Μιά μέρα ὁ ὑπηρετὴς
ἔλεε στὸν ἀφέντη του:

— Ἀφέντη δὲ με φθάνει ὁ
μισθός μου καὶ θὰ φύγω.

— Γιὰ λογάριά σου τι ἔξοδα
κάνεις τὸ μῆνα καὶ δὲ σὲ φθά-
ναι ὁ μισθός σου;

— Σαράντα πέντε δραχμὲς γιὰ
κροσὶ, πέντε δραχμὲς γιὰ ψωμί
καὶ τᾶλλα γιὰ πλυστικά.

— Γιὰ λογάριά σου τὰ καλύτερα.

— Πενήντα δραχμὲς γιὰ
κροσὶ, τρεῖς δραχμὲς γιὰ ψωμί
καὶ τᾶλλα γιὰ πλυστικά.

— Ἄ, εἶσι μάλιστα!

(Μίμναις)

Μικρὸς Καλλιτέχνης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Διδάσκαλος: — « Ἡ γάτα
ἔφυγε. Μπορεῖς, Παῦλε, νὰ τὸ
ἐκφέρῃς κατὰ μέλλοντα; »
Παῦλος: — « Ἡ γάτα θὰ φύγῃ. »
Ὁ Διδάσκαλος: — Καὶ κατὰ
προστακτικὴν, Γιαννάκη;

Ὁ Γιαννάκης: — Ψεῖ! ψεῖ!
ψίτω!

Νεαρὸς Ζωγράφος

220δς ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΛΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ὁ νέος 220δς Διαγωνισμὸς Λύ-
σεων ἀρχίζει ἀπὸ σήμερα καὶ θὰ
περιλάβῃ τὰς Πνευματικὰς Ἀσ-
κήσεις ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν ἐν
τῇ φυλλάδι τῆς Β' Τριμηνίας,
ἤτοι Μαρτίου, Ἀπριλίου καὶ
Μαΐου.

Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ τῶν
λύσεων εἶναι γνωστοὶ σ' ὅλους
ἀπὸ τὸ Ε' Κεφάλαιον τοῦ Ὁδη-
γοῦ. Τὸ μόνο ποὺ θὰ θυμίσω ἐδῶ
εἶναι ὅτι αἱ Λύσεις δὲν γράφονται
με χαρτὶ ὀποιοδήποτε, ἀλλὰ σὲ
καίτερο ποὺ ὀνομάζεται Χάρ-
της τῶν Λύσεων ἢ Ἀνσόχαρτο,
καὶ πωλεῖται στὸ Γραφεῖο μου σὲ
φύλλα, δηλαδὴ ὅσα ἀρκοῦν διὰ
τῶν λύσεων μῆς Τριμηνίας, καὶ
ἔσονται δραχ. 2,50 (καὶ ταχυδρο-
μικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ λεπτὰ 10
καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ λεπτὰ 50).
Ὅστε τὸ πρῶτο ποὺ εἶναι νὰ κάμῃ
ποῖος θέλει νὰ λάβῃ μέρος σ' αὐ-
τὸν τὸν Διαγωνισμό, εἶναι νὰ προ-
μηθευθῇ ἕνα τουλάχιστο φύλλο
Ἀνσόχαρτου. Κι' ἔπειτα νὰ δια-
τάξῃ μετὰ προσοχῇ τὸ Ε' Κεφάλαι-
ον τοῦ Ὁδηγοῦ, (§ 15-25, φύλλ. 4ον
καὶ 5ον, σελ. 30 καὶ 38.)

Η ΔΙΑΠΛΑΣΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ",
Ἀθῆναι, 38 Ἐρυθρίδων
τὴν 3 Μαρτίου 1925

ΜΑΡΤΗΣ, παιδιὰ μου, Σαρακο-
στή, ἀνοιξή, καὶ σὲ λίγο Πάσχα, κα-
λοκαίρι. Μὲ ὕγια καὶ χαρὰ. Ἀλή-
θεια, βίλατε στὸ χέρι «μάρτη» γιὰ
νὰ μὴ σὰς μαυρίσῃ ὁ ἥλιος;...

Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση διὰ-
βασα κι' αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα τὰ
πρῶτα γράμματα πολλῶν φίλων
μου, ἄλλων νέων, ἄλλων παιδιῶν
ποὺ πρῶτὴ φορὰ μπαίνουν στὸν κύ-
κλο μας. Τοὺς ἐνέκρινα τὰ ψευδῶ-
νυμὰ των, τοὺς δέχομαι μὲ χαρὰ
κὺ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψουν,
γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντήσω κι' ἐκτενέ-
στερα.

Εὐχαριστῶ ἀκόμα δσοὺς ἐσπα-
θσαν κι' αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα, πα-
λαιούς καὶ νέους, γιὰ πρῶτη, ἢ γιὰ
δεύτερη ἢ... γιὰ δέκατη φορὰ ποὺ
ἐσπαθώνουν. Εἶςε στὰ καλά μου
παιδιὰ ποὺ με βοηθοῦν στὸ δύσκολο
ἔργο μου!

Ἀλλὰ καὶ μ' ἄλλο τρόπο θὰ μοῦ
δεῖξουν σήμερα τὴν ἀγάπη τους
κι' αὐτοί, κι' οἱ παραπάνω, κι' οἱ
παρακάτω ἀκόμη: Ἐπειδὴ στὸ ση-
μερινὸ φύλλο ἔπρεπε νὰ δημοσιευ-
θοῦν ὅλα τὰ ἀκριβέστα κομμάτια
Συνεργασίας γιὰ τὴν Α' τριμηνία,
(νὰ τελειώσουμε μ' αὐτὰ καὶ νὰ γί-
νουμε ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο τὴ Β' τρι-
μηνία τῆς Σεπτεμβρίου), δὲν μοῦ
μένει πολλὸς τόπος γι' Ἀλληλογρα-
φία. Δὲ θάπαντῶσαι λοιπὸν πρὸς
λίγους, πολὺ λίγους, καὶ παρακαλῶ
τοὺς ἄλλους νὰ μὴ κακοκαρδίσουν,
ἀλλὰ νὰ μοῦ ξαναγράψουν.

Στὰ δύο προηγούμενα φύλλα εἶ-
δτε κατὰ ὥρα πονητάκια μὲ τὴν
ὕπογραφὴν Μαρία Ζάμπρα. Μά-
θετε λοιπὸν ὅτι ἡ ποιήτρια εἶναι
μιὰ καλὴ διαπλάστοῦσα καὶ τώρα
τύπως ἐδῶ ἕνα βολιχαῖ καὶ ποιη-
ματα. «Τὰ τραγουδία μου», ποὺ
ἔκαμαν πολὺ καλὴ ἐντύπωση στὸ
φιλολογικὸ μας κόσμο. Καὶ μένα
μᾶρσαν ἐξαιρετικὰ καὶ πολλοὺς
ἄλλους ἀκουσα νὰ τὰ ἀπαντοῦν.
Εἶναι ὥρα, καὶ τέχνη, μ' ἐμπνευσή,
μ' αὐθόρμητα ἀληθινά. Κι' ἡ Μαρία
Ζάμπρα, μὲ τὸ πρῶτο τῆς βιβλίου,
δελεχτικῶς ἀμέσως μὲ ἀπὸ τὶς κα-
λύτερες ἀγγλίδες ποιήτριες.

Ὁρίσας Ἐπιστολάς μου ἔ-
στειλαν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα κι' οἱ
ἑξῆς: Ὑπερασπιστὴς τῆς Σπάρ-
της (μὲ τὴ συντροφία, ποὺ τὴν
διεπνευστῶ γιὰ τὴν ἔρυστὴ τοῦ
Συλλόγου), ὁ μικρὸς Κωνσταντῖνος
Δ. Ρεπερτσῆς (γιὰς καλὸν διαπλά-
στοῦσα, ποὺ δὲ πᾶρ βέβαια καὶ
ψευδώνυμο), Κουρετισμὸν Ρολο-
γάκι, Γαλανομάτα, Δεῖλα, (ἀπὸ
τὴν Περσία, ποὺ μοῦ πρωτογράφει
καὶ ἐσπαθώνει), Τρελλὴ Γυναι-
κόσπας (ποὺ μοῦ στέλνει καὶ κου-
φέτα γιὰ τοὺς εὐτυχισμένους τῆς
ἀρραβῶνης), Μικρὴ Ἐπαρχιώτισ-
σα (κι' αὐτὴ πρῶτὴ φορὰ, Ἰδα-
νισμός, Σκόρπια Ροδοπέταλα,
Χρυσὴ Καρδιά, Δευνοεῖτης,
Μαῦρος Καβαλλάρης, Πιπιλουλὸς
(χαριεῖσματα καὶ στὸ μπαμπά),
Ἀλχηστis, Ναναγὸς τῆς Κυ-
θιάς, Μαγεμένη Φλογερά (καὶ
στὴν ἐρώτησή της ναι, πρὸς 1,50.)
Ἀδὸν Ζοῦν, Ἰνδία, Ραχίλ, Ὁ-

βίδα, (ποὺ εἶναι ἡ κόρη τοῦ παλιοῦ
μου Πελαγοῦ καὶ τῆς Ζαπεπιδῆς)
ἀντιὰ τῆς Πικραμένης Καρδού-
λας καὶ τῆς Ζίνας, καὶ τέλος ἀ-
δελφὴ τοῦ Πεύου τοῦ Χάληος.
Τὶ διαπλάστοῦσα λοιπὸν θὰ γίνῃ
μὲ τέτοιον συγγενολόγ! Ταμερ-
λάνος, Μίμης Μπιζάνης, Χωρια-
τοπούλα, Ἀτρώμης, Δωγμένο
Προσφυγάκι, Καμέλια, Τσακά-
λας, Ἰον, Γαζία, Ἀστὴρ τοῦ
Ἑλληνομοῦ, Ἑλλήν, Χιώτικη
Βιολέττα, Γαλαξίας, Ἀφροισμένο
Κῦμα, Ἀτρώς τοῦ Ἀπείρου καὶ
Ἀμάραντος Κρίνος, ποὺ συμμο-
ρῶθηκα μὲ τὴν ἐπιστολή του τῆς
29 Ἰαν. 25. — Ἐξέλεσα τὶς πα-<

ρωτοπαίνοντας στο σαλονάκι τη
Διαπλάσσεως χαιρετῶ ὅλα τὰ Δια
τασσοπούλα. — Ἄνθος τῆς Ἀνδρον, σ
έξω. ΦΑΙΛΑΡΑ